

JOCURILE INVICTUS

THE INVICTUS GAMES

LES JEUX INVICTUS

Lt.col.instr.sup.dr. George-Florin BĂIȚAN*

Jocurile Invictus nu reprezintă o simplă competiție, ci înseamnă mai mult decât sport. Este o stare de spirit care ne fură inimile, ne provoacă și ne captează mințile și ne schimbă viețile. Este un proiect construit în jurul ideii de recuperare fizică și psihică prin sport, având, în mod evident, și un rol educativ. Încurajează gândirea pozitivă, îi face pe militari mai buni și mai încrezători, dă speranță celor care, copleșiți de o traumă majoră, nu mai aveau puterea de a vedea partea luminoasă a vieții. Nu în ultimul rând, exemplul unor militari răniți care își depășesc limitele are un efect multiplicator la nivelul întregii societăți, cultivând spiritul de întraajutorare umană și de coeziune a colectivității, dincolo de efectele benefice ale educației fizice și sportului.

Invictus games do not represent a mere tournament, being more than sheer sport. They generate a state of mind that steals our heart, challenge our thinking and change our lives. It is a project revolving around the idea of physical and psychological training and recovery through sport, which obviously has an educational part, too. Invictus games stimulate positive thinking, turn the military staff into kinder and self-assertive people, give hope to those who, overwhelmed by severe trauma, were not at all able to see the bright side of the picture. The injured servicemen managing to surpass their limits set an example for the entire society, instilling the sense of mutual humanity and team cohesion, beyond the well-known beneficial effects of sport and physical education.

Les Jeux Invictus ne sont pas une simple compétition, mais ils sont plus que du sport. C'est un état d'esprit qui prend les cœurs, incite et s'empare de nos esprits et change nos vies. C'est un projet conçu sur l'idée du récupération physique et mental par le sport, ayant évidemment un rôle éducatif. Ces jeux aident la pensée positive, rendent les militaires meilleurs et plus confiants, donnent de l'espoir à ceux qui, accablés d'un traumatisme majeur, n'avaient plus la force de voir le bon côté de la vie. Enfin, l'exemple des soldats blessés qui dépassent leurs limites a un effet multiplicateur sur la société dans son ensemble, cultivant l'esprit d'entraide humaine et de cohésion communautaire, au-delà des bienfaits de l'éducation physique et sportive.

Cuvinte-cheie: Jocurile Invictus; pregătire fizică; echipa națională; militarul invictus; discipline sportive.

Keywords: *Invictus games; physical training; national team; Invictus serviceman; sports subjects.*

Mots-clés: *Jeux Invictus; entraînement physique; l'équipe nationale; le militaire invictus; disciplines sportives.*

Jocurile Invictus¹ (*Invictus Games*), un eveniment sportiv internațional, se adresează tuturor militarilor răniți sau îmbolnăviți pe timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, indiferent de sexul acestora sau dacă sunt în activitate, în retragere sau în rezervă. Jocurile folosesc puterea transformatoare a sportului pentru a inspira programul de recuperare (constituit din totalitatea procedurilor care ajută la recuperarea fizică și psihică a militarilor care au suferit diverse

afecțiuni), pentru a sprijini procesul de reabilitare și pentru a genera o înțelegere și un sentiment de considerație sau de prețuire deosebită față de toți cei care își servesc țara.

Folosind sportul drept catalizator (împreună cu programele colaterale de sănătate), această competiție luptă împotriva pasivității și intoleranței, întruchipând spiritul de luptă al militarilor cu „afecțiuni medicale permanente” și activitățile fizice pe care aceștia le pot realiza și după producerea vătămării. Terapia prin sport folosește principiile antrenamentului sportiv, adaptate însă particularităților fizice, psihice și sociale ale militarului, fiind diferită de alte metode utilizate în

*Academia Tehnică Militară, București
e-mail: baitan_george_florin@yahoo.com

centrele de recuperare medicală (cum ar fi terapia prin mișcare – kinetoterapia).

„Sub aspectul social al efectelor exercițiilor fizice, admitem existența șanseii de reintegrare socială pentru militarii întorși din teatrele de operații, a căror structură comportamentală ar fi putut avea de suferit. În acest cadru sportiv-social, militarii își pot exprima ideile personale și apartenența la valorile sociale, pot relaționa și comunica eficient cu semenii, fără a avea rețineri în a se exterioriza, își pot valorifica comportamentul și experiența motrică dobândită anterior fără constrângeri normative (poate doar morale), ceea ce am traduce-o noi ca fiind libertate de exprimare prin mișcare”².

Invictus Games

Începând cu anul 2010, în fiecare an, Departamentul Apărării al SUA organizează Jocurile Războinicului (*Warrior Games*), un eveniment polisportiv intern la care participă veteranii de război, precum și personalul militar cu dizabilități fizice (rănit sau îmbolnăvit pe timpul operațiilor militare).

să creeze, un an mai târziu, Jocurile Invictus (o alternativă internațională a Jocurilor Războinicului, având ca participanți armate ale unor țări invitate). El a fost determinat să transforme acest eveniment într-o variantă internațională, văzând cum puterea sportului poate ajuta „combatanții răniți” din punct de vedere fizic, psihologic și social.

Jocurile Invictus au fost lansate oficial, în data de 10 septembrie 2014, de către prințul Harry pe arena sportivă Copper Box, situată în parcul olimpic Queen Elizabeth, din Londra, (folosit ca loc de desfășurare și pentru Jocurile Olimpice de vară, din 2012). La ceremonia de deschidere, prințul Harry afirma faptul că „Jocurile Invictus vor demonstra puterea sportului de a impulsiona recuperarea, de a sprijini reabilitarea și de a demonstra că viața continuă și dincolo de dizabilitate”³, iar obiectivul lor pe termen lung este acela de a asigura că militarii răniți nu vor fi uitați niciodată.

Jocurile Invictus inaugurale au reunit aproximativ 400 de concurenți din 13 națiuni din întreaga lume (Afganistan, Australia, Canada, Danemarca, Estonia, Franța, Georgia, Germania,

Figura 1 Logoul și identitatea Jocurilor Invictus

Până în anul 2014, această întrecere sportivă a fost găzduită doar de către Centrul Olimpic și Paralimpic al SUA din Colorado Springs, iar începând cu anul 2015, fiecare ediție a fost organizată alternativ de către o mare unitate/instituție militară.

La ediția din anul 2013, prințul britanic Harry, Duce de Sussex, la acea vreme având gradul de căpitan în armata britanică și specialitatea pilot de elicopter, a fost invitat să deschidă Jocurile Războinicului. Acest lucru l-a inspirat pe Harry

Italia, Olanda, Noua Zeelandă, Marea Britanie și SUA). Țările invitate se numărau printre cele ale căror armate au participat, alături de Marea Britanie, în conflictele militare din acea perioadă. Cu excepția Irakului, toate țările au răspuns pozitiv invitației (de remarcat faptul că nicio țară de pe continentul african nu a fost invitată).

Pe parcursul a patru zile de întreceri sportive intense, militarii au concurat la nouă discipline sportive (natație, atletism, volei în așezat, rugby în fotoliu rulant, supranumit ”Murderball”, baschet

în fotoliu rulant, tir cu arcul, canotaj de interior, powerlifting, ciclism rutier paralimpic), în cinci locații diferite ale parcului olimpic. Pentru a face cunoscute disciplinele sportive mai puțin știute publicului larg, voi încerca să vă descriu, pe scurt, câteva reguli generale ale acestor jocuri.

*Rugby-ul în fotoliu rulant*⁴ se desfășoară pe un teren de baschet standard, având marcate două zone de țintă sub forma unor careuri dreptunghiulare, la liniile de fund, în interiorul suprafeței de joc. O echipă este formată din maximum 12 jucători, din care patru sunt titulari, iar restul, rezerve. Pentru ca un eseu să fie acordat (un eseu = 1 punct), trebuie ca jucătorul care are balonul să intre în suprafața de țintă cu minimum două roți ale fotoliului rulant, iar echipa din apărare nu are voie să aibă mai mult de trei jucători, în același timp, în zona de apărare a propriului spațiu de țintă. Un jucător care intră în posesia mingii trebuie să o paseze în maximum 10 secunde (sau să o bată de podea), iar echipa sa trebuie să treacă de linia de mijloc în maximum 12 secunde (sau să înscrie un eseu) din momentul în care s-a intrat în posesia mingii. Un meci se desfășoară în două reprize a câte 10 minute fiecare, iar atacurile sunt limitate la maximum 40 de secunde, după principiile jocului de baschet. În anumite limite, sunt permise contactele fizice și placajele.

*Baschetul în fotoliu rulant*⁵ este una dintre cele mai practicate discipline sportive de către oamenii cu dizabilități motorii, având la bază jocul de baschet clasic (dimensiunile terenului și înălțimea coșului fiind aceleași), cu unele adaptări și modificări ale regulamentului, pentru a permite utilizarea fotoliului rulant în joc (acesta fiind considerat ca făcând parte din jucător). Un meci se desfășoară în două reprize a câte 15 minute fiecare, iar o echipă este formată din maximum 12 jucători, dintre care cinci sunt titulari. Majoritatea regulilor oficiale ale Federației Internaționale de Baschet (FIBA) sunt aplicabile baschetului în fotoliu rulant, cu câteva modificări, dintre care enumerăm:

- după ce a primit mingea, fiecare jucător își poate împinge roțile scaunului doar de două ori (timp în care își poate pune mingea în brațe, fără a o ține între genunchi), înainte de a bate mingea din nou;

- fiecare jucător este înconjurat imaginar de un cilindru, în interiorul căruia nu este permisă pătrunderea adversarilor, cu mâna sau cu alte mijloace;

- pentru a nu își crea un avantaj față de adversari, sportivii au voie să se ridice din fotoliul rulant doar foarte puțin, nefiindu-le permis să piardă complet contactul cu șezutul fotoliului.

*Voleiul în așezat*⁶ este o combinație între voleiul clasic și sitzball-ul (un sport german care se joacă fără fileu, doar cu o bandă ce desparte cele două suprafețe de joc, iar jucătorii stau așezați pe podea). A fost inventat cu scopul de a găsi un sport de reabilitare antrenant pentru militarii răniți și ca urmare a faptului că sitzball-ul era considerat un joc prea pasiv. Regulile jocului sunt aceleași cu cele ale Federației Internaționale de Volei, cu excepția faptului că jucătorii trebuie să aibă bazinul în contact cu podeaua (cel puțin o fesă) ori de câte ori se ia contact cu mingea, fiind permisă și blocarea serviciului. Dimensiunile suprafeței de joc sunt de 10 x 6 m, cu o linie de atac de 2 m, iar înălțimea fileului trebuie să fie de 1,15 m pentru bărbați și 1,05 m pentru femei.

Canotajul de interior este un sport relativ nou, care a devenit unul de sine stătător, și constă în simularea mișcărilor efectuate de către canotori într-o barcă, utilizând un aparat de antrenament, denumit ergometru. Folosirea acestuia ca instrument de pregătire este metoda perfectă pentru menținerea condiției fizice a canotorilor, atunci când condițiile meteo nu permit ieșirea pe apă. În fiecare an, sunt organizate foarte multe curse interioare în întreaga lume, inclusiv Campionatele Mondiale de Canotaj Interior, majoritatea curselor desfășurându-se pe distanța de 2.000 m (1.000 m pentru categoriile de paracanotaj). Jocurile Invictus organizează două probe principale, care se desfășoară în contratimp (distanța parcursă într-o unitate de timp stabilită), astfel: proba de duranță (patru minute) și proba de sprint (un minut).

Powerliftingul este un sport care presupune ridicarea unei haltere olimpice, folosind trei stiluri diferite: genuflexiuni, împins din culcat și îndreptări. Militarii au dreptul la trei încercări pentru fiecare stil de ridicare. Competiția se desfășoară pe categorii de greutate, câștigător fiind desemnat militarul care obține cumulativ cel mai mare total, luându-se în considerare doar repetarea maximală pentru fiecare tip de ridicare.

Turul cu arcul presupune utilizarea unui arc pentru a propulsa săgeți într-o țintă. Acest sport necesită precizie, rezistență și concentrare din partea militarilor, care sunt supuși unui efort

intens pe parcursul competiției organizate în două sesiuni. Aceștia își vor concentra abilitățile pentru a se impune, folosind două tipuri de arcuri (arcul olimpic și arcul compus) și vizând ținte poziționate la 18 m distanță.

A doua ediție a Jocurilor Invictus s-a desfășurat în anul 2016, organizator fiind orașul Orlando, din Florida (SUA). Toate cele 10 evenimente sportive s-au desfășurat în Complexul Sportiv Mondial ESPN *Walt Disney* (față de prima ediție, a fost adăugată disciplina tenis de câmp în fotoliu

Toronto care să administreze cele 12 evenimente sportive, precum și ceremoniile de deschidere și de închidere ale competiției (față de ediția precedentă, au mai fost adăugate două discipline: golf și o probă denumită ”Driving Challenge”). Toate cele 15 țări participante la jocurile din 2016 au răspuns din nou invitației, la care s-au mai adăugat România și Ucraina.

Începând cu această ediție a Jocurilor Invictus, primele medalii care se decernează în cadrul competiției sunt acordate de către principalul

 Tabelul nr. 1**MEDALIILE OBTINUTE DE CĂTRE COMPONENTII LOTULUI ROMÂNIEI
LA JOCURILE INVICTUS (EDIȚIA A III-A) – TORONTO 2017¹¹**

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina sportivă	Proba	Locul ocupat
1.	IRICIUC ADRIAN CIPRIAN	Canotaj de interior	anduranță (patru minute)	3
2.	ȘERBAN LAURENȚIU	Atletism	1500 m plat	3
3.	BUTOI IONUȚ-CLAUDIU	Tir cu arcul	arc compus	2
4.	PETRUȚ DORIN, BUTOI IONUȚ CLAUDIU, PEGULESCU AUGUSTIN NICUȘOR	Tir cu arcul	echipe – arc compus	1

rulant), unde au participat peste 500 de concurenți din 15 națiuni din întreaga lume (toate țările de la ediția precedentă, la care s-au adăugat Irakul și Iordania).

Tenisul de câmp în fotoliu rulant se desfășoară pe orice teren standard, fără a aduce modificări raketelor sau mingilor. Totuși, există două diferențe majore față de tenisul clasic: militarii folosesc un scaun cu roțile special conceput, iar mingea poate cădea de până la două ori, înainte ca ea să fie returnată (a doua atingere a solului putând fi și în afara terenului). Fotoliul rulant este considerat parte a corpului, iar militarul trebuie să-și mențină una dintre feze în contact cu acesta de fiecare dată când atinge mingea⁷.

În anul următor (2017) s-a organizat și s-a desfășurat cea de-a treia ediție a Jocurilor Invictus, găzduite de orașul Toronto, din Canada. Spre deosebire de jocurile anterioare, care au avut loc într-un singur complex sportiv, canadienii au stabilit mai multe locații din împrejurimile orașului

sponsor al jocurilor⁸, acesta provocând toate echipele participante la o probă practică de condus un automobil. Această provocare este un test de îndemânare și de precizie, în care doi participanți din fiecare națiune sunt obligați să lucreze în echipă, pentru a conduce contratimp un autovehicul într-un poligon, pe un traseu stabilit de organizatori⁹.

Aflându-se la prima participare la Jocurile Invictus, echipa reprezentativă a României a fost alcătuită dintr-un număr de 15 militari răniți în teatrele de operații din Irak și din Afganistan. Aceștia au reușit să câștige, la finalul competiției, un număr de patru medalii, dintre care una de aur, una de argint și două de bronz. Această onorantă invitație constituie expresia respectului și aprecierii aliaților față de profesionalismul și de spiritul de sacrificiu demonstrate de către militarii Armatei României în teatrele de operații. Jocurile Invictus au pătruns repede în rândul militarilor români, și, previzionând anvergura acestui gen de mișcare sportivă, Ministerul Apărării Naționale a înființat,

în cadrul Clubului Sportiv al Armatei *Steaua* București (în anul 2015), o secție pentru persoanele cu dizabilități¹⁰.

Lotul reprezentativ al României, alcătuit tot din 15 militari, a obținut cinci medalii (dintre care două de aur, una de argint și două de bronz) și rezultate

Tabelul nr. 2

MEDALIILE OBȚINUTE DE CĂTRE COMPONENTII LOTULUI ROMÂNIEI LA JOCURILE INVICTUS (EDIȚIA A IV-A) – SYDNEY 2018

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina sportivă	Proba	Locul ocupat
1.	PARASCHIVA DUMITRU NICOLAE	Canotaj de interior	anduranță (4 minute)	3
2.	PETRUȚ DORIN	Tir cu arcul	arc compus	3
3.	NICOLA DĂNUȚ, PÂRVU ION CĂTĂLIN, PĂTRU EUGEN VALENTIN	Tir cu arcul	echipe – arc olimpic	2
4.	PETRUȚ DORIN, BUTOI IONUȚ CLAUDIU, PEGULESCU AUGUSTIN NICUȘOR	Tir cu arcul	echipe – arc compus	1
5.	PĂTRU EUGEN	Tir cu arcul	arc olimpic	1

Cea de-a patra ediție a Jocurilor Invictus s-a desfășurat în anul 2018, în orașul Sydney, din Australia, pe parcursul a opt zile pline de întreceri sportive care mai de care mai antrenante și mai spectaculoase. Toate cele 17 țări de la jocurile din 2017 au răspuns din nou pozitiv invitației, la acestea adăugându-se Polonia, iar față de ediția precedentă, a mai fost introdusă o disciplină (*Navigație*), ajungându-se la un total de 13 evenimente.

foarte bune la toate disciplinele la care a participat. Pentru prima dată echipa României s-a înscris și la disciplina *Volei în așezat*, obținând următoarele rezultate: 2-0 cu Germania și 0-2 cu Georgia (deținătoarea titlului și din nou câștigătoarea turneului).

La sfârșitul unei ediții a Jocurilor Invictus, nu se fac clasamente generale cu numărul de medalii câștigate de fiecare națiune, deoarece cine câștigă

Figura 2 Loturile Armatei României participante la două ediții ale Jocurilor Invictus (stânga – Toronto 2017, dreapta – Sydney 2018)

medalia este aproape irelevant. Faptul că ai ajuns la linia de start te face deja câștigător, pentru că linia de sosire nu contează.

Ca urmare a succesului înregistrat de prima ediție a Jocurilor Invictus, a fost înființată Fundația *Invictus Games*. Aceasta deține proprietatea brandului, stabilește viitoarele orașe gazdă ale competiției, se asigură că sunt respectate standardele stabilite privind managementul competiției și regulamentele disciplinelor sportive și, de asemenea, este cea care decide includerea unor sporturi noi în cadrul jocurilor și acceptarea națiunilor participante. În acest sens, Fundația *Invictus Games* a fost încântată să anunțe încă doi noi membri ai familiei *Invictus* (Belgia și Coreea de Sud), care se vor înscrie, la următoarele ediții, pe lista națiunilor participante.

Prințul Harry (fondatorul evenimentului) a convenit recent, în principiu, cu reprezentanții

crime de război, comise de trupele IDF (Forțele de Apărare ale Israelului) în Fâșia Gaza și în Cisiordania¹².

Din cauza pandemiei de coronavirus care afectează anul acesta întregul mapamond (și pentru a limita impactul acesteia asupra tuturor părților implicate), jocurile care urmau să se desfășoare în orașul Haga, din Olanda, în perioada 9 - 16 mai 2020, au fost amânate, urmând ca acestea să aibă loc în anul 2021, într-o perioadă care va fi stabilită ulterior, iar ediția din anul 2022 va fi găzduită de orașul Düsseldorf, din Germania.

Concluzii

Sportul este un mijloc care te poate ajuta în parcurgerea drumului spre recuperarea finală. Pentru a crea un moment de sărbătoare în această călătorie, Jocurile *Invictus* vor îndrepta atenția internațională asupra militarilor care doresc să realizeze ceva și

Tabelul nr. 3

ORAȘELE GAZDĂ ALE JOCURILOR INVICTUS

An	Perioada de desfășurare	Țară	Oraș	Națiuni participante	Discipline sportive
2014	10 - 14 septembrie	Marea Britanie	Londra	13	9
2016	8 - 12 mai	SUA	Orlando	15	10
2017	23 - 30 septembrie	Canada	Toronto	17	12
2018	19 - 27 octombrie	Australia	Sydney	18	13
2021	mai - iunie	Olanda	Haga	20?	?
2022	10 - 19 iunie	Germania	Düsseldorf	?	?

armatei din Israel, asupra participării unei echipe reprezentative din această țară la jocurile din 2022, fapt care a atras mânia comunității musulmane britanice și a diferitor asociații pentru susținerea drepturilor omului. Acestea din urmă consideră că o asemenea invitație este inacceptabilă, din cauza anchetei lansate recent de Curtea Penală Internațională de la Haga cu privire la presupuse

care se străduiesc să-și redea încrederea în sine, să-și facă o nouă carieră, să-și reconstruiască viața familială și socială. Pentru concurenți, aceste jocuri oferă o experiență memorabilă și energizantă cu efecte benefice asupra programului de recuperare și procesului de reabilitare. Chiar dacă după încheierea unei asemenea competiții, mulți dintre militari se vor întoarce acasă fără medalii, pentru

noi, toți participanții sunt niște învingători. Ei au demonstrat că pot să-și învingă slăbiciunile, boala sau handicapul, fapt pentru care ar trebui să ne închinăm cu respect în fața lor.

Poemul *Invictus*, scris de William Ernest Henley, în anul 1875 (pentru a-și exprima frustrarea, după ce i se tăia piciorul din cauza unei infecții) și publicat câțiva ani mai târziu în volumul „Book of Verses”, întruchipează spiritul uman neobosit, care se află în centrul Jocurilor *Invictus*.

Invictus¹³

de William Ernest Henley

„Trecând de noaptea grea din jurul meu,
Neagră ca iadul, fără de sfârșit,
Îi mulțumesc oricărui Dumnezeu
Pentru sufletul meu necucerit.

Dincolo de blesteme și de lacrimi,
Pe-acest tărâm de umbră subjugat,
În anii plini de-amenințări și patimi
Sunt și voi fi la fel, neînfricat.

În gheara sorții strâns fără cruțare
Nu am dat înapoi și n-am strigat
Lovit de întâmplările amare
Capul mi-e-nsângerat, dar nu plecat.

Nu mai contează cât de aspru-i drumul,
Ce liste cu pedepse vin mereu,
Eu, azi, al sorții mele sunt stăpânul –
Sunt căpitanul sufletului meu.”

Crezul *militarului invictus* este ilustrat cu măiestrie în poezia scrisă de William Ernest Henley. Opera este o creație de mare sensibilitate și profunzime artistică, ce susține ideea curajului și a demnității în fața obstacolelor vieții. Instanța lirică apare în ipostaza omului care trebuie să învingă provocările vieții și să meargă mai departe, încrezător, cu capul sus, cu sufletul liber și fortificat.

Textul poetic este o confesiune pe tema condiției umane, fapt susținut de prezența unor termeni care aparțin acestui câmp lexical: „sufletul”, „lacrimi”, „sorții”, „patimi”, „întâmplări amare”, „pedepse”. Discursul liric are caracter confesiv, fiind un pretext pe care autorul îl folosește pentru exprimarea propriilor trăiri. Aflat într-o situație limită, eul

poetic trăiește o gamă variată de sentimente, de la tristețe, mâhnire, tulburare, teamă, revoltă, până la acceptare și chiar victorie în fața sorții nemiloase.

Mesajul poetic este redat prin intermediul unui limbaj artistic și expresiv. Epitetul „noaptea grea” și comparația „noaptea neagră ca iadul” sugerează suferința cumplită care a învăluit întreaga viață a militarului. Lipsa luminii denotă absența speranței, precum și întunericul ce i-a cuprins întreaga ființă. Dar, după ce trece prin chinurile „iadului interior”, militarul *invictus* renaște din propria cenușă, asemenea unei păsări phoenix, reușind să învingă destinul nemilos, să fie liber și demn. Metafora „sunt căpitanul sufletului meu” evidențiază ideea că puterea vine din interior și că libertatea, demnitatea și curajul nu i le poate nimeni răpi. Chiar dacă greutățile vieții l-au îngenunchiat, sufletul său rămâne necucerit. Necazurile prin care a trecut l-au făcut mai puternic, l-au ajutat să treacă la cârma vieții, l-au determinat să-și conducă propriul destin.

Dacă la începutul discursului poetic atmosfera este tristă și apăsătoare, la final se transformă în una senină, plină de speranță, eul liric conștientizând că toate obstacolele prin care a trecut l-au determinat să devină mai puternic și să răzbată prin valurile tulburi ale vieții. Versurile „Nu am dat înapoi și n-am strigat/ Lovit de întâmplări amare/Capul mi-e însângerat, dar nu plecat” simbolizează determinarea și ambiția care l-au ajutat să treacă peste cumplitele încercări la care a fost supus.

De asemenea, titlul contribuie la descifrarea semnificațiilor mesajului textului poetic. *Militarul invictus* este un învingător, deoarece are motivația și puterea sufletească de a se ridica chiar și în cele mai grele momente. Într-o lume plină de patimi, de lacrimi și de blesteme, eul poetic reușește, cu ajutorul divinității, să făurească din durere și suferință un spirit liber, un învingător, un biruitor al sorții. Tăria de caracter, onoarea, ambiția și demnitatea sunt calitățile *militarului invictus*.

Așadar, poezia „Invictus”, scrisă de William Ernest Henley, are un mesaj liric, sensibil și emoționant, care impresionează prin intensitatea și profunzimea sentimentelor transmise, putând fi interpretată ca un adevărat elogiu adus *militarului invictus*, care își depășește condiția fizică prin ambiție, credință, speranță, curaj și demnitate în fața sorții potrivnice.

Această scriere în versuri este un îndemn la rezistență și demnitate, o îmbinare de amintiri și

sentimente, un „Nu!” spus răspicat sorții. Generații de-a rândul s-au bazat pe cuvintele acestui poem, pentru a transmite putere de rezistență în perioadele de adversitate, înfățișând spiritul uman neobosit care se află în centrul Jocurilor Invictus.

NOTE:

1 Cuvântul latinesc „invictus” înseamnă neînvingut, necucerit, imbatabil, invincibil.

2 G.C. Ciapa, *Pregătirea fizică a militarilor din Armata României în conflictele moderne*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2018, p. 73.

3 <https://www.youtube.com/watch?v=Im-5ey1-siY>, accesat la 24.03.2020.

4 <http://www.rugby.ro/cum-se-joaca-rugby-in-scaun-ruant-16238.html>, accesat la 27.03.2020.

5 https://www.paralimpicromania.ro/wp-content/uploads/2019/10/Regulament_basketball.pdf, accesat la 27.03.2020.

6 https://www.en.wikipedia.org/wiki/Sitting_volleyball, accesat la 27.03.2020.

7 <https://www.npc.org.ro/sporturi/regulamente-ipc>, accesat la 29.03.2020.

8 Sponsor principal: *Jaguar Land Rover*.

9 <https://www.youtube.com/watch?v=mkEJu8WUPqA>, accesat la 25.03.2020.

10 <https://www.familiaregala.ro/stiri/articol/echipa-romaniei-la-invictus-games-toronto-2017>, accesat la 29.03.2020.

11 <http://www.results.invictusgames2017.com/index.cfm/en/grid/showResults/athleteCountry/ROU.html>, accesat la 28.03.2020.

12 <https://www.ynetnews.com/article/ByKuDCTIL>, accesat la 30.03.2020.

13 <http://poezii.citatepedia.ro/de.php?a=William+Ernest+Henley>, accesat la 26.03.2020.

BIBLIOGRAFIE

Băițan G.F., *Pregătirea fizică a militarilor din Armata României în contextul integrării în NATO*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2019.

Ciapa G.C., *Pregătirea fizică a militarilor din Armata României în conflictele moderne*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2018.

Delaney T., Madigan T., *The sociology of sports – an introduction*, Second Edition, McFarland & Company, Inc., Publishers, Jefferson, North Carolina, 2015.

Grant A., *You'll Never Walk*, DeCoubertin Books, Reprint edition, UK, 2019.

Jones E., *Who are veterans?*, KidHaven Publishing, New York, 2020.

Marano K., Tsallis, A., *Invictus Games Sydney 2018*, Australian International Military Games Limited, 2019.

Starling B., *Unconquerable: The Invictus Spirit*, HarperCollins Publishers, New York, 2017.

<https://www.youtube.com/watch?v=Im-5ey1-siY>

<http://www.rugby.ro/cum-se-joaca-rugby-in-scaun-ruant-16238.html>

https://www.paralimpicromania.ro/wp-content/uploads/2019/10/Regulament_basketball.pdf

https://www.en.wikipedia.org/wiki/Sitting_volleyball

<https://www.npc.org.ro/sporturi/regulamente-ipc>

<https://www.youtube.com/watch?v=mkEJu8WUPqA>

<https://www.familiaregala.ro/stiri/articol/echipa-romaniei-la-invictus-games-toronto-2017>

<http://www.results.invictusgames2017.com/index.cfm/en/grid/showResults/athleteCountry/ROU.html>

<https://www.ynetnews.com/article/ByKuDC TIL>

<http://www.poezii.citatepedia.ro/de.php?a=William+Ernest+Henley>